

40.

Integrált Károsító-specifikus Ellenőrzési Adatlap

Synchytrium endobioticum

Vizsgáló laboratórium:

NÉBIH ÉLİ Növény-egészségügyi Diagnosztikai Nemzeti
Referencia Laboratórium (NDNRL)
1118 Budapest, Budaörsi út 141-145.

A. Általános rész:**1. Növény-egészségügyi státusza: 1/A/II c) 2 és 5/A/II 18.1****Földrajzi elterjedés:**

Szinte mindegyik EPPO régióbeli országban előfordul lokálisan: Ausztria, Fehéroroszország, Csehország, Dánia, Észtország, Feröer-szigetek, Finnország, Németország, Írország, Olaszország, Lettország, Litvánia, Hollandia, Norvégia, Lengyelország, Románia, Oroszország, Szlovénia, Svédország, Svájc, Tunézia, Egyesült Királyság, Ukrajna, Montenegró. Nemzeti jelentések alapján megtalálták, de nem telepedett meg Algériában, Belgiumban, Franciaországban és Luxemburgban is.

2. A károsító rövid leírása:**Fertőzés tünetei:**

A föld feletti részek tünetei rendszerint nem látszanak, bár a növény életereje csökken. Kisebb zöldes rákosodás képződik a rügyek körül, a szár alján. A leveleket is befertőzheti. A földalatti részeken a gomba a gumókezdeményeket és a gumókat fertőzi, a gyökereket azonban nem. A fiatal gumók korai fertőződése olyan súlyos lehet, hogy azok alig felismerhetők. Az idősebb gumókon csak a rügyek fertőződnek. Jellegzetesen rákos, karfiolszerű képződmények jelennek meg (A rákos képződmény mérete a borsó nagyságától az ökölméretűig változhat). Először fehérek, fény hatására zöld színűek lesznek, majd fokozatosan elsötétülnek, a gumók elrothadnak és szétesnek.

1. kép: *Synchytrium endobioticum* tünet burgonyán (EPPO).

2. kép: *Synchytrium endobioticum* tünet burgonyán (EPPO).

3. kép: *Synchytrium endobioticum* tünet burgonyán

(<http://www.maff.go.jp/pps/j/introduction/gallery/byougai.html>).

A további tünetfotókat lásd az 1994-ben a megyei Szolgálatok részére összeállított, „Karantén és Veszélyes Károsítók Diagnosztikai Kézikönyve” című színes 4 kötetes kiadvány II. kötetében, a 77-79. oldal 116. ábráján.

Károsító biológiája, életmódja:

Optimális körülmények a fertőzéshez: tavasszal 8°C feletti átlaghőmérséklet, megfelelően magas talajnedvesség-tartalom.

A talajban a téli sporangium akár 30 évig is fennmaradhat. Megtalálták már 50 cm-es mélységben is.

3. Gazdanövényei

Legfontosabb gazdanövényei:

Burgonya (*Solanum tuberosum*).

4. Terjedés módja:

Terjedhet fertőzött gumóval (akár nehezen kivehető is lehet); önmagában a fertőzött talajjal; fertőzött talajjal, amely a gumókra/egyéb növényekre tapadt (olyan helyről, ahol korábban burgonyarák fertőzés volt). A sporangiumok életképességüket megőrizve jutnak át az állatok bélcsatornáján, így a trágyával is terjedhet.